

Mobiliteitsbrief

02

INTERVIEW

**Zeven tips voor
een geslaagde PSG**

04

IN DE KIJKER

**Succesverhalen uit
de praktijk**

06

ACHTERGROND

**De werking van
een PSG**

07

KORTJES

**Bredere
fietsaanhangwagens**

Projectstuurgroep

Vlaanderen
is mobiliteit &
openbare werken

De sleutels voor een **geslaagde** projectstuurgroep

In 2019 veranderde het decreet Basisbereikbaarheid de manier van samenwerken voor mobiliteitsprojecten tussen de Vlaamse overheid én de steden en gemeenten. De projectstuurgroep (PSG) bewijst intussen al zes jaar zijn waarde. Beleidsmedewerker Lieven Van Eenoo van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken schetst hoe je met onderstaande zeven handvaten van jouw PSG een succes maakt.

Lieven Van Eenoo, beleidsmedewerker Departement Mobiliteit en Openbare Werken

© DMOW

1 Betrek iedereen

Een projectstuurgroep begint bij de samenstelling ervan. De leden liggen voor een klein deel vast, maar er zijn nog veel andere stakeholders betrokken. Een PSG samenstellen is met andere woorden **maatwerk**. Het kan je heel veel tijd besparen door van bij de start alle stakeholders mee te hebben. “Het is net een van de grote voordelen van een PSG dat iedereen van bij het begin betrokken is”, zegt Lieven Van Eenoo. “Zo kunnen bezorgdheden al in de beginfase aangekaart worden en bouw je samen aan het dossier. Je informeert niet alleen alle stakeholders, je betreft ze ook. Dat versoepelt later in het project de vergunningsprocedures.”

2 Vertrek van sterke startnota

Een goede PSG staat of valt met de startnota. “Daar gaat behoorlijk wat research aan vooraf”, licht Van Eenoo toe. “De **context** en de **probleemstelling** moeten duidelijk geformuleerd worden. Zowel vanuit verkeerskundig als ruimtelijk perspectief. Hoe zijn landbouw, winkels en horeca rondom het gebied verdeeld? Hoe ziet de weg eruit en vooral: hoe willen we dat hij eruit gaat zien? Die informatie deel je ruim op voorhand. Dat geeft de andere leden de kans om belangrijke informatie toe te voegen of fouten te corrigeren. Dat gaat de efficiëntie van de PSG alleen maar verhogen.”

3 Kom fysiek samen

Om tot de beste resultaten te komen, is het belangrijk om elkaar ook te zien en niet alles vanachter een laptop te bespreken en beslissen. “Je zit samen in de creatieve fase van zo’n project. Dan kom je doorgaans tot de beste resultaten als je elkaar ook echt spreekt. Streef er dus zeker naar om **iedereen echt ter plekke** te krijgen voor de vergaderingen.”

4 Sta open voor alle meningen

In een projectstuurgroep vertrekt iedereen vanzelfsprekend vanuit zijn vakgebied. Het einddoel is tot een akkoord komen waar iedereen zich achter schaaft. Daarom is het belangrijk om alle leden aan bod te laten komen. “Openheid is heel belangrijk. Iedereen moet op een **constructieve manier** zijn inbreng kunnen doen. Hoewel de voorzitter van de PSG als initiatiefnemer uiteraard helemaal achter het project staat, moet hij wel een neutrale houding innemen tijdens de debatten.”

“

Elk inzicht is belangrijk, maar uiteindelijk moet je wel integraal denken”

5 Totaalplaatje staat centraal

Hoewel het belangrijk is dat alle partijen hun visie op het project kunnen toelichten, mag dat niet ten koste gaan van het totaalplaatje. Het eindresultaat moet altijd in het vizier blijven. “Elk inzicht is belangrijk, maar je moet uiteindelijk allemaal samen wel integraal denken. Elk punt van het project moet voldoende aandacht krijgen, maar je mag in een projectstuurgroep niet individueel op jouw vakgebied blijven hameren. **Kom van je eiland** af en ga mee voor het grotere verhaal”, zegt Van Eenoo.

6 Bewaak je einddoel

Hoewel de voorzitter alle partijen de ruimte moet geven om hun puzzelstukje bij te dragen, verliest hij het overzicht niet. “Er moet grondig gediscussieerd worden, maar uiteindelijk heb je als voorzitter ook de taak om **de tijdlijn** te bewaken zodat het project niet eeuwig in de steigers blijft staan.”

7 Focus op kwaliteit

Zodra het voorontwerp met de projectnota goedgekeurd is, zit het werk van de projectstuurgroep er eigenlijk op. Dan komt het dossier weer op de schouders van de initiatiefnemer terecht. “De kwaliteitscontrole door de PSG loopt eigenlijk af zodra de projectnota op punt staat”, vertelt Van Eenoo. “Dan is het aan de initiatiefnemer om **procedures** zoals ontelingen, technisch bodemonderzoek, uitvoeringstechnieken, aanbestedingen... op te nemen. Hij focust op de uitvoering van de werken en bewaakt de kwaliteit ervan. Alleen als gaandeweg blijkt dat er iets mis is met de basis van de projectnota, roept de voorzitter de PSG opnieuw samen.”

De kracht van **overleg**

Een vlotte samenwerking tussen verschillende gemeenten, diensten en partners?
Twee projecten tonen hoe een goed georganiseerde projectstuurgroep het mogelijk maakt.

Samenwerkingsverband Kordia (Regio Kempen)

In het samenwerkingsverband Kordia slaan de gemeentes Beerse, Kasterlee, Lille, Oud-Turnhout, Turnhout en Vosselaar de handen in mekaar. Op vlak van mobiliteit werken zij intensief samen. Zowel voor lokale projecten als plannen over gemeentegrenzen heen, bewijst een projectstuurgroep er zijn nut.

“De grote meerwaarde is dat uiteenlopende inzichten de kwaliteit van projecten verhogen”, zegt programmacoördinator ruimte en mobiliteit Magali Decloedt. **“Je bekijkt de zaken vanuit ieders perspectief.** De Lijn, de hulpdiensten, het departement MOW, de politie, het Agentschap Natuur en Bos, de Vlaamse Waterweg, ... Allemaal hebben ze een verrijkende inbreng voor het totaalplaatje. Op maat van het project breng je de partijen rond de tafel die je nodig hebt. Wij zijn zó overtuigd van de werking dat we de PSG-formule zelfs gebruiken als het niet noodzakelijk is.”

Magali hoeft niet lang na te denken over goede voorbeelden. Soms zijn het heel erg concrete zaken. “Bij het toegankelijker maken van een bushalte wees De Lijn ons erop dat een gootje niet bestand zou zijn tegen het gewicht van de bussen. Zo kunnen we problemen voorkomen.” De PSG helpt ook om samen tot veiligere ontwerpen te komen. “Bij de herinrichting van de dorpskern van Oud-Turnhout kwam de PSG tot een veilige oplossing voor een knelpunt waar fietsers geen rugdekking zouden krijgen: aan één kant wordt een fietspad aangelegd en aan de overzijde een fietssuggestiestrook. In deze specifieke situatie waren alle partijen ervan overtuigd dat het de meest veilige oplossing is.”

Magali geeft ook nog een extra tip mee. **“Nodig altijd je buurgemeenten uit voor een PSG,** ook al heeft het project geen rechtstreekse impact op hen. Soms lijkt het project in eerste instantie heel lokaal, maar heeft het alsnog een impact op je burens. Bovendien kan hun kijk op de zaak het project alleen versterken.”

“

We gebruiken de PSG-formule zelfs als het niet noodzakelijk is.”

Magali Decloedt, programmacoördinator ruimte en mobiliteit

N437 tussen Kruisem en Waregem

In 2022 startte het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV) een project om over 6 km brede, vrijliggende voet- en fietspaden aan te leggen langs de N437 tussen Kruisem en Waregem. Op papier een complexe opdracht, maar het verliep verrassend vlot. En dat dankzij een efficiënte projectstuurgroep.

Het project overschrijdt gemeente- en provinciegrenzen. Toch bereikten alle betrokken partijen snel consensus over de start- en projectnota. Projectmanager Kristof Wieme (AWV) legt uit: “We zijn niet zomaar samengekomen en beginnen discussiëren. Vooraf hebben we alle tien tot vijftien partijen gecontacteerd om al een **eerste vorm van overeenstemming** te vinden. Dat versnelt het proces enorm.”

Al in de voorbereidingsfase werd verder gekeken dan mobiliteit en verkeersveiligheid alleen. Ook hemelwaterbeheer en riolering werden meteen meegenomen. Zo ontstond een concrete startnota met duidelijke krijtlijnen, waardoor latere vergaderingen vooral dienden om details te verfijnen.

Namens Kruisem benadrukt Peter Martens, afdelingshoofd Infra, het belang van integraal denken: “Alle neuzen wezen in dezelfde richting. Dat is cruciaal, zeker bij een project met beperkte ruimte, bomen aan weerszijden, rioleringswerken, veilige paden én afwatering. Alleen door **samen te werken en pragmatisch te denken** kom je eruit.”

Na één vergadering kon de startnota worden omgezet in een projectnota. Binnen een half jaar lag er zo een sterk plan klaar. Het project zit nu in de studiefase, binnenkort starten de grondinnames.

Weinig ruimte, bomenrijen, complexe rioleringswerken en hemelwaterbeheer...
Fietspaden aanleggen langs de N437 is geen sinecure.

© AWV

De basis van elke PSG

De projectstuurgroep begeleidt elk project van verkenning tot uitwerking. Het resultaat: een goed voorbereid project met gedragen keuzes en een duidelijke meerwaarde.

Hoe pak je het aan?

Elke projectstuurgroep volgt een vaste methodologie met twee stappen:

- De **startnota** brengt het probleem in kaart en verkent mogelijke oplossingen.
- De **projectnota** werkt de voorkeursoplossing concreet uit.

Tip: Voor eenvoudige projecten kan de analyse van deze stappen gebundeld worden in één document, de **unieke verantwoordingsnota**.

Wie zit er in?

De initiatiefnemer stelt de projectstuurgroep samen en nodigt de juiste partners uit. Een projectstuurgroep bevat altijd enkele vaste kernspelers. Daarnaast wordt de samenstelling aangevuld met andere partners of instanties, afhankelijk van het type project. Eén persoon kan ook meerdere rollen combineren.

De kernspelers:

- De initiatiefnemer
- De betrokken gemeente(n)
- Vertegenwoordiger(s) van het beleidsdomein MOW
- Vertegenwoordiger(s) van de betrokken weg- of waterwegbeheerder

Per type project:

- Elke financierende partner van het project
- De Lijn (bij projecten nabij kern- of aanvullend net)
- Relevante adviesinstanties in het kader van de omgevingsvergunning
- ...

Welke projecten?

Een PSG is **verplicht voor zowat alle mobiliteitsprojecten die passen binnen het Vlaamse mobiliteitsbeleid en basisbereikbaarheid**. De aanleg of herinrichting van (fiets-)infrastructuur, openbaar vervoer, schoolomgevingen... Alleen bij kleine of dringende werken wordt soms een uitzondering gemaakt. Daarnaast werk je met een PSG bij de opmaak van lokale mobiliteitsplannen of andere mobiliteitsgerelateerde lokale beleidsplannen.

Krijgt je project Vlaamse subsidies? Of staat het in het Geïntegreerd Investeringsprogramma (GIP) en zijn de totale investeringskosten van de werken groter dan 500.000 euro? Dan is de PSG vrijwel altijd verplicht. Vergeet in dat geval zeker niet het verslag van de PSG toe te voegen aan het projectdossier.

Meer weten?

Alle info over de werking van een projectstuurgroep vind je op vlaanderen.be/basisbereikbaarheid/projecten.

Tweede proefproject met brede fietsaanhangwagens

Vlaanderen geeft fietslogistiek nog een extra duwtje in de rug. Op voorstel van Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken Annick De Ridder start een tweede proefproject met bredere fietsaanhangwagens. Het eerste proefproject in 2023 was al een succes en maakte zo de baan vrij voor een tweede luik. Tot eind 2027 kunnen bedrijven een vergunning aanvragen voor aanhangers tot 1,2 meter in plaats van 1 meter breed. Een maatregel die stedelijke distributie efficiënter en groener maakt. vlaanderen.be/DMOW/persberichten

Eerste snellader in Ieper officieel in gebruik

Ieper nam begin juli de eerste snellaadpaal binnen de concessie van de Vlaamse overheid officieel in gebruik. Goed nieuws voor wie elektrisch rijdt, want zo'n snellader vult het lokale netwerk sterk aan. Lokale besturen blijven cruciale partners. Locatievoorstellen voor snelladers zijn welkom via het E-loket van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken. vlaanderen.be/DMOW/nieuwsberichten

Nieuwe betalingsregels voor overheidsopdrachten MOW

Vanaf 1 september 2025 hanteert het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken (MOW) nieuwe betalingsregels voor alle nieuwe overheidsopdrachten vanaf 30.000 euro (excl. btw). Alle details en aandachtspunten zijn terug te vinden in een handige nota. vlaanderen.be/DMOW/nieuwsberichten

Minder verkeersslachtoffers in 2024

Goed nieuws: in 2024 vielen er opnieuw minder verkeersslachtoffers op de Belgische wegen. Het aantal dodelijke slachtoffers daalde met 6 procent in vergelijking met 2023. Uit de laatste cijfers van Statbel blijkt dat zowel het aantal ongevallen, gewonden als doden daalde. De Belgische wegen worden stap voor stap veiliger. statbel.fgov.be

Agenda

15 september

Mobiliteitsacademie: Doorstroming

15 september

Basisprincipes van de verkeerskunde (herfst)

18 september

Met data naar een veiliger mobiliteitsbeleid

18 september

Online infosessie voor startende deelpunten

22 september

Basisopleiding wegcode

23 september

Parkeren en UVAR

30 september

Trefdag Re-Move: vijf jaar wegontharding vieren

2 oktober

Mobiliteitsacademie: Netwerkopbouw

2 oktober

Bezoek aan het Vlaams Verkeerscentrum

6 oktober

Webinar: Vélonderweg

7 oktober

Mobiliteitsacademie: Elektrische bussystemen

9 oktober

Studiedag 'Beleidsknoop of koppelkans?'

14 oktober

Minder borden, meer verkeersveiligheid

17 oktober

Mobiliteitsacademie: Netwerkopbouw

Bekijk de agenda op mobiliteitsbrief.be/agenda.

JOUW SNELHEID MIJN VEILIGHEID

VSV
veilig verkeer

Vlaanderen
is veiliger verkeer

Jouw snelheid, onze veiligheid

Je aan de snelheidslimiet houden doe je niet alleen voor jezelf. Ook voor de postbode, het spelend kindje op haar oprit en de vrouw die de straat oversteekt. Door de snelheidslimiet te respecteren geef je de buurtbewoners het gevoel dat ze veilig zijn met jou in hun woonomgeving. Zo is er op elke hoek een reden om je aan de snelheidslimiet te houden.

Meehelpen de boodschap te verspreiden?
Download het campagnemateriaal op veiligverkeer.be.

DEPARTEMENT
MOBILITEIT &
OPENBARE
WERKEN

Mobiliteitsbrief biedt lokale overheden informatie over hoe een duurzaam lokaal mobiliteitsbeleid uitgewerkt kan worden in samenwerking met andere partners en overheden. Alle Vlaamse burgemeesters, schepenen voor mobiliteit, mobiliteitsambtenaren en andere geïnteresseerde mobiliteitsprofessionals krijgen een exemplaar. **Redactie en vormgeving:** Connect Communicatie. **Redactieadres:** info@mobiliteitsbrief.be. **Redactieraad:** Vertegenwoordigers van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken, het kabinet van de Vlaamse minister bevoegd voor Mobiliteit en Openbare Werken, het Agentschap Wegen en Verkeer, De Lijn, Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten, Vlaamse Stichting Verkeerskunde, Vias Institute. **Verantwoordelijke uitgever:** Filip Boelaert, Departement Mobiliteit en Openbare Werken: Simon Bolivarlaan 17 bus 437, 1000 Brussel.
© 2025 Vlaamse overheid – Departement Mobiliteit en Openbare Werken.

